

ศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามในมุมมองจริยศาสตร์ Cosmetic Plastic Surgery in the Perspective of Buddhist Aesthetics

นิติพงษ์ คุประดิษฐ์

พระอำนาจ พุทธอาสน์, พระวุฒิชัย มหาสัทโท

Nitipong Kupradith

Phra Amnat Phutthaart, Phra Wutthichai Mahasatto

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

ธาวิช ถนอมจิตต์

Taviz Tatnormjit

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pibulsongkram Rajabhat University

Corresponding Author. E-mail: donkey1419@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามในมุมมองพุทธสุนทรียศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดทางพุทธสุนทรียศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาแนวคิดการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม 3) เพื่อวิเคราะห์เกณฑ์การตัดสินคุณค่าความงามทางพุทธสุนทรียศาสตร์ เป็นงานวิจัยคุณภาพ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ศัลยกรรมตกแต่ง คือ การผ่าตัดอวัยวะเพื่อรักษาหรือปรับปรุงรูปร่างของอวัยวะให้สวยงามและเหมาะสม ทำให้อวัยวะนั้น ๆ คงทำหน้าที่ได้ตามปกติ รวมทั้งเป็นการบูรณะส่วนที่ผิดปกติให้กลับสู่สภาพปกติด้วย สามารถแยกได้ว่าการทำศัลยกรรมแบบใดเป็นศัลยกรรมเสริมสร้าง และการทำศัลยกรรมแบบใดเป็นศัลยกรรมความงาม เป้าหมายหรือจุดประสงค์ ของผู้ที่ตัดสินใจเลือกทำศัลยกรรมส่วนใหญ่ คือ ต้องการเพิ่มความสวย ความงาม เพิ่มความมั่นใจและให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพ

2) พุทธสุนทรียศาสตร์ คือ ศาสตร์หรือวิชาที่ว่าด้วยการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับความจริง หรือ แก่นแท้ ของคุณค่าทางสุนทรียะหรือความงาม ในศิลปะและวิถีทางธรรมชาติ โดยอาศัยหลักการหรือแนวความคิดทางพุทธศาสนา

3) เกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าทางพุทธสุนทรียศาสตร์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ (1) คุณค่าของความงามที่ถูกจัดให้เป็นไปในทางโลก กล่าวคือ ความงามของสิ่งที่เกิดขึ้นจากวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ตลอดถึงความงามของ รูปร่าง เป็นความงามระดับโลกียะ หรือเรียกอีกอย่างเป็น สมมุติสัจจะ (2) คุณค่าที่เป็นคุณค่าระดับสูง อันเกิดจากผลของการกระทำอย่างเดียว การกระทำที่มีความพิจารณาแล้ว เป็นคุณค่าของความงามในระดับสูง คุณค่านี้เรียกว่า คุณค่าในขั้น ปรมัตถสัจจะ เป็นคุณค่าความงามระดับสูงสุด เรียกอีกอย่างว่าความงามแห่งโลกุตระ

คำสำคัญ: ศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม, มุมมอง, พุทธสุนทรียศาสตร์

Abstract

Subject education Cosmetic Plastic Surgery in the Perspective of Buddhist Aesthetics. There are 3 objectives: 1) to study Buddhist concepts of aesthetics; 2) to study the concept of cosmetic surgery; 3) to analyze the criteria for judging the aesthetic value of Buddhist aesthetics.

The results of the research were as follows: 1) Plastic surgery is an organ surgery to maintain or improve the shape of an organ to be beautiful and suitable. Causing the organs to function normally. It is also a restoration of the abnormal parts back to their normal state. Can be separated that What kind of surgery is a reconstructive surgery? And what kind of surgery is cosmetic surgery. Objective or purpose of those who decide to have surgery, most of them are looking to enhance their beauty, increase confidence and focus on their personality.

2) Buddhism Aesthetics is the science or subject of the pursuit of knowledge about the truth or essence of aesthetic values or beauty. In art and natural objects Based on Buddhist principles or concepts.

3) Criteria for Judging Buddhist Value in Aesthetics It can be divided into two things: (1) the value of beauty that is organized in the world, that is, the beauty of things that arises from material things, as well as the beauty of

the body, is the beauty of worldly (Lokiya) or in other words as conventional truth (Sommutisacca), (2) A value that is a high value. Resulting from the result of a single action Actions that have been scrutinized It is a high value of beauty. This value is called the ultimate truths. It is the highest beauty value. Also called the supermundane.

Keywords: Cosmetic Plastic Surgery, perspective, Buddhist Aesthetics

บทนำ

ในปัจจุบัน การทำศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จากคนจำนวนมาก ทุกเพศทุกวัย ทั้งหญิงและชาย ด้วยค่านิยมตามสมัย การเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียง การปกปิดซ่อนเร้นจุดบกพร่อง เป็นต้น ทักษะคิดต่อการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นที่นิยม เกิดจากเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ก้าวหน้ามากขึ้น มีความปลอดภัยมากขึ้น สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและเห็นได้อย่างชัดเจน สามารถปรับปรุงรูปร่างหน้าตาให้ดีขึ้นมาจนเป็นที่น่าพอใจได้ (ธัญชนก สุขแสง, 2556: 1)

การศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามในปัจจุบัน ไม่ได้ถูกทำขึ้นเพื่อเพิ่มความสวยงามเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจและสร้างหน้าที่การงานที่ดีได้ ผู้คนจึงให้ความสำคัญกับ “ความสวยงาม” มากกว่า “ความสามารถ” นำมาปรับเปลี่ยนและเสริมสร้างส่วนประกอบต่าง ๆ ของร่างกายให้มีความสวยงามตรงตามความต้องการ (อภิสรารักวารินทร์ และคณะ, ออนไลน์) นอกจากนี้ ผู้คนยังหันมาให้ความสำคัญดูแลเอาใจใส่กับเรื่องของสุขภาพ บุคลิกภาพ รวมถึงภาพลักษณ์ภายนอกมากขึ้น สถานประกอบการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมที่มีค่านิยม และทักษะคิดต่อการทำศัลยกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป (สุพิชญา วัชรินทร์พร, 2555: 2) ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วนี้เอง ทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจว่า เมื่อทำไปแล้ว จะเกิดผลอย่างไรตามมา “ความงาม โดยทั่วไปแล้วความงามมิได้จำกัดอยู่เพียงแค่ความงามจากวัตถุ แต่ยังรวมไปถึงความงามทางความรู้สึกทางอารมณ์ ทางความคิด สัมผัสแล้ว ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ยินดีกับความงามนั้น ทำให้เกิดความต้องการที่จะครอบครอง ปลอบใจให้ ยึดติด” สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดกิเลส เกิดการยึดมั่นถือมั่นในสิ่งปรุงแต่งที่ทำให้สวยงาม ยิ่งยึดมั่นมาก ก็เกิดทุกข์มาก คนที่มีกิเลสน้อย ยึดมั่นน้อย ก็เกิดทุกข์น้อย (จงจิต พานิชกุล, 2556: 1)

ในงานวิจัยนี้ หลักพุทธสุนทรียศาสตร์จึงถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินที่ว่าด้วยความงาม โดยอาศัยหลักการหรือแนวความคิดทางพุทธปรัชญาเถรวาท (พระมหาชินทร์ สุ่มงคโล (อินทร์มนตรี), 2549: 36) ซึ่งการให้คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับจิตและวัตถุ กล่าวคือ ทั้งจิตและวัตถุเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสร้างคุณค่าต่าง ๆ ขึ้นมา โดยเฉพาะคุณค่าทางสุนทรียะ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ร่างกายที่ตายแล้วนั้นได้เคยเป็นเหมือนร่างกายที่มีชีวิตนี้ และร่างกาย จิตและวัตถุมีความสำคัญมาก โดยธรรมชาติ พื้นฐานของคุณค่า คือ ความพอใจ เมื่อเกิดความรู้สึกพอใจ หรือชอบ (ในจิต) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ต่อวัตถุ) นั้นหมายความว่า เราได้ให้คุณค่ากับสิ่งนั้น และการให้คุณค่าที่แสดงถึงความพอใจนั้น เกิดจากการที่จิต หรือความรู้สึกของเราที่มีชีวิตนี้ก็จะเหมือนร่างกายที่ตายแล้วนั้นภิกษุจึงควรคลายความยินดีพอใจในร่างกายทั้งภายในและภายนอก” (ขุ.อิติ. (ไทย) 25/205/547) ส่วนทางด้านพุทธจริยศาสตร์ จะพูดถึงความดีอันสูงสุดของมนุษย์เท่าที่มนุษย์จะมีได้ เพื่อให้มนุษย์ได้ดำเนินชีวิตอันดีงามตามอุดมคติเท่าที่มนุษย์จะขึ้นให้ถึงได้ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีสติปัญญา มีความสุขอันสมบูรณ์ที่สุด

ดังนั้น จากปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงเป็นเหตุผลและปัจจัยสำคัญที่ผู้วิจัยเองต้องการศึกษาวิจัยเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงของการทำศัลยกรรมเสริมความงาม และเพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักพุทธสุนทรียศาสตร์ โดยมองหาปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกัน ซึ่งปัญหาดังกล่าว เป็นการกระตุ้นความใคร่รู้ที่มีอยู่ จนมุ่งกระทำการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ตลอดจนถึงการวิเคราะห์ถึงความเป็นมาของปัญหาและผลกระทบทางด้านศีลธรรมจริยธรรม สังคม การศึกษา เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ในสังคมไทย เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจ และนำเสนอทัศนะการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางพุทธสุนทรียศาสตร์ นำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีทิศทางและยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทางพุทธสุนทรียศาสตร์
2. เพื่อศึกษาแนวคิดการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม
3. เพื่อวิเคราะห์เกณฑ์การตัดสินคุณค่าความงามทางพุทธสุนทรียศาสตร์

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลหลักจาก เอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎก ภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2500 และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539

2. การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลในบรรณานุกรม หนังสือ บทความ และเอกสาร งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยเรื่องศีลกรรมตกแต่งเสริมความงามทั้งหมด

3. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเขียนงานวิจัย การแปลความหมายข้อมูล และพร้อมทั้งเสนอรายงานผลการวิจัย และจัดทำเป็นรูปเล่มรายงานผลการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์การทำศีลกรรมตกแต่งเสริมความงามในมุมมองพุทธสุนทรียศาสตร์

2. ขอบเขตด้านเอกสาร

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) ที่กล่าวถึงพุทธสุนทรียศาสตร์ การทำศีลกรรมตกแต่งเสริมความงาม และมุมมองของพุทธสุนทรียศาสตร์ที่มีต่อปัญหาการทำศีลกรรมตกแต่งเสริมความงาม โดยใช้เอกสารหลักฐาน ดังนี้

1.1 เอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2500 และพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539

1.2 เอกสารชั้นทุติยภูมิ คือ บรรณานุกรม หนังสือ วารสารและเอกสารงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยศีลกรรมตกแต่งเสริมความงามทั้งหมด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้ามีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) แนวคิดทางพุทธสุนทรียศาสตร์

พุทธสุนทรียศาสตร์หรือสุนทรียศาสตร์ในพุทธศาสนา คือ เรื่องเกี่ยวกับความงามในพระพุทธศาสนา เป็นพุทธปรัชญา “พุทธศาสตร์” แปลว่า วิชาที่ทำให้พัฒนาคนให้เป็นผู้รู้ในสิ่งต่าง ๆ (พระมหาธีรราชเจ้า กิตติปิฎโก, 2553: 79) “สุนทรียะ” หมายถึง ทุกสิ่งในโลก ไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ย่อมมีสุนทรียะในตัวถ้าหากว่าเรารู้ เป็นผู้เข้าใจมอง ไม่มีสิ่งใดที่จะไม่เป็นสุนทรียะ พุทธสุนทรียศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์หรือวิชาที่ว่าด้วยการ

แสวงหาความรู้เกี่ยวกับความจริง หรือ แก่นแท้ ของคุณค่าทางสุนทรีย์หรือความงาม ใน ศิลปะและวิถีทางธรรมชาติ โดยอาศัยหลักการหรือแนวความคิดทางพุทธศาสนา

2) แนวคิดการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม

ศัลยกรรม คือ การแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการใช้หัตถการหรือเครื่องมือ ในการผ่าตัดเข้าไปในร่างกายผู้ป่วย ถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ *ศัลยกรรมความงาม (Aesthetic Surgery)* เป็นการผ่าตัดเสริมสวยเพื่อให้ดูดีขึ้น และ *ศัลยกรรมเสริมสร้าง (Reconstructive Surgery)* เป็นการผ่าตัดเสริมสร้างส่วนที่ขาดหายไปจาก ความผิดปกติแต่กำเนิด, อุบัติเหตุ ฯลฯ เป็นการบูรณะส่วนที่ผิดปกติให้กลับสู่สภาพปกติด้วย

อิทธิพลที่ส่งผลกระทบของการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

(1) ด้านศีลธรรมจริยธรรม จากการศึกษาพบว่า ในครั้งอดีต การทำ ศัลยกรรมเพื่อรักษาอาการการบาดเจ็บ รักษาชีวิต อันเนื่องมาจากสงครามหรืออุบัติเหตุ ร้ายแรง ให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข เพื่อคุณธรรมและจริยธรรมแก่เพื่อนมนุษย์ ด้วยกัน

(2) ด้านสังคม จากการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันเป็นที่นิยมกันโดยทั่วไปและ แพร่หลาย กลายเป็นแฟชั่น เป็นการเสริมบุคลิกเพิ่มความมั่นใจ เป็นต้น ค่านิยมทางสังคม ดังกล่าว เป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจ และช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันดีขึ้น

(3) ด้านการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม เป็นการยกระดับการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การหัตถการ เพิ่มศักยภาพของ บุคลากรทางการแพทย์ และการสร้างสรรค์ กำเนิดนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นการ พัฒนาที่จะส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาวงการแพทย์ให้ทันยุคทันสมัย

(4) ด้านเศรษฐกิจ จากการศึกษาพบว่า แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ อุตสาหกรรมศัลยกรรมตกแต่งและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ เศรษฐกิจขยายตัวและเจริญเติบโต เป็นการสร้างรายได้อย่างมากมายมหาศาล

(5) ด้านวัฒนธรรม จากการศึกษาพบว่า ศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามมี ผลต่อวัฒนธรรม ซึ่งได้รับค่านิยมมาจากวัฒนธรรมต่างประเทศ เช่น อาหารการกิน เสื้อผ้า การแต่งกาย การศึกษา ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ พฤติกรรมเลียนแบบ

3) เกณฑ์การตัดสินคุณค่าความงามทางพุทธสุนทรีย์ศาสตร์

คุณค่าความงามทางพุทธสุนทรีย์ศาสตร์ แบ่งออกได้เป็น 2 อย่างคือ

(1) *ความงามที่เป็นรูปธรรม* เป็นความงามตามธรรมชาติหรือเป็นความงามที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎก เป็นความงามในระดับทั่วไป รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) *ความงามของมนุษย์* ความงามของมนุษย์ คือ ความงามทางรูปร่าง (2) *ความงามของธรรมชาติ* สิ่งแวดล้อม หมายถึง ธรรมชาติหรือสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว

(2) *ความงามที่เป็นนามธรรม* เป็นความงามที่มนุษย์ไม่สามารถจับต้องหรือรับรู้ และเห็นได้ด้วยตาเปล่า เป็นความงามในคติภพหรืออุดมคติ มีปรากฏอยู่ในหลักธรรมคำสอน เช่น ความงามและลักษณะของเทวดา หรือทิพย์วิมานของเหล่าเทวดา เป็นต้น

อภิปรายผล

ศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามมีอิทธิพลต่อสังคม เกิดขึ้นการตัดสินใจของบุคคลที่จะทำศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามโดยมีมูลเหตุมาจากสื่อ ครอบครัวและสังคม เนื่องจากการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น สาเหตุเกิดจากความไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ของตนเอง ต้องการจะเปลี่ยนแปลงให้รูปร่างหน้าตาดีขึ้น หลายคนมักจะหมกมุ่นกับเรื่องความงามและรูปร่างหน้าตาเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้มีลักษณะวัตถุนิยมสูงและมีแนวโน้มในการมองร่างกายเป็นเสมือนวัตถุ การทำร่างกายให้ดูดีโดดเด่น ด้วยการทำศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม ทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเอง

พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความงาม แบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ ความงามที่เป็นรูปธรรมกับความงามที่เป็นนามธรรม ดังนี้

1) ความงามที่เป็นรูปธรรม

ความงามระดับนี้ เป็นความงามตามธรรมชาติ หรือเป็นความงามที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ มีอยู่ทั่วไปในพระไตรปิฎก เป็นความงามในระดับทั่วไป รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) *ความงามของมนุษย์* ความงามของมนุษย์ คือ ความงามทางรูปร่าง หมายถึง ความงามของลักษณะภายนอกที่มองเห็นได้ สัมผัสได้ อันเป็นที่พึงประสงค์สำหรับมนุษย์ (2) *ความงามของธรรมชาติ* สิ่งแวดล้อม ความงามของธรรมชาติสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งจัดเป็นความงามภายนอกตัวมนุษย์ เป็นความงามเชิงวัตถุ

2) ความงามที่เป็นนามธรรม

เป็นความงามที่มนุษย์ไม่สามารถจับต้องหรือรับรู้ และเห็นได้ด้วยตาเปล่า เป็นความงามในคติภพหรืออุดมคติ เป็นความเชื่อพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้และอยู่ในหลัก

ธรรมคำสอน เช่น ชีวิตหลังความตาย ภพภูมิต่าง ๆ ฯลฯ

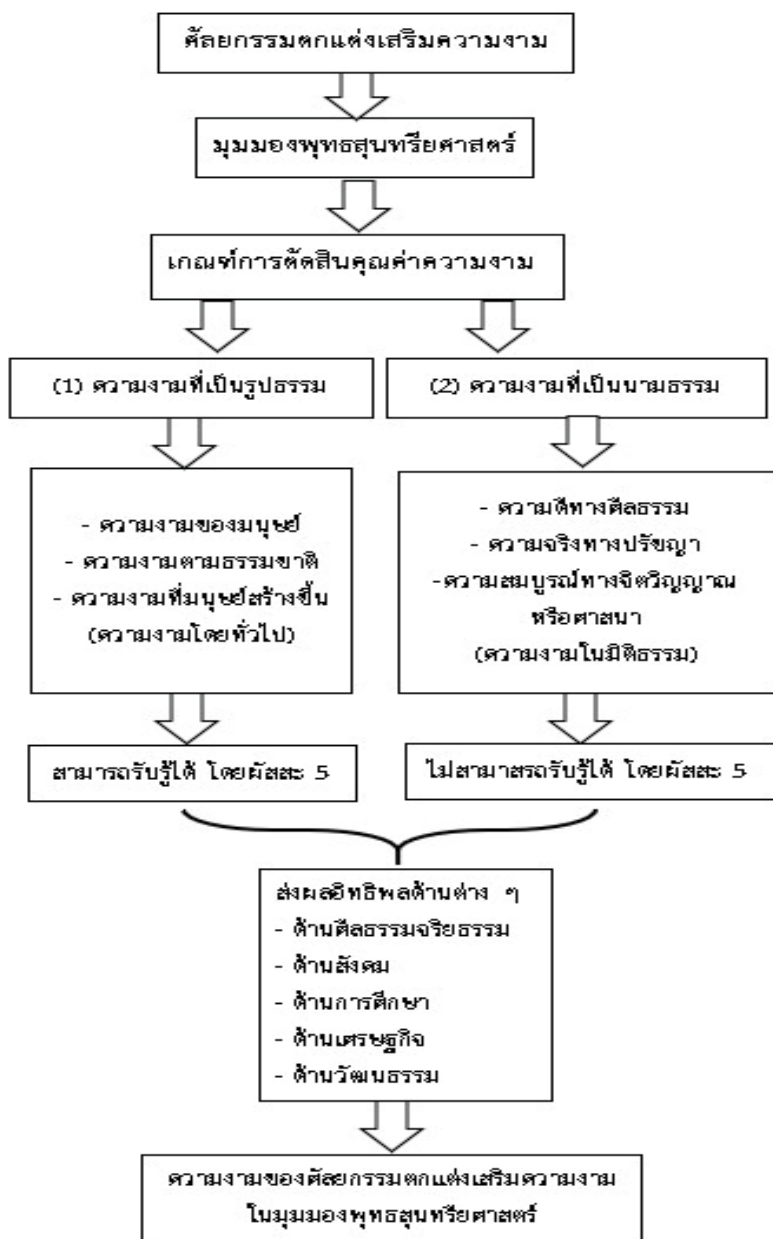
คุณค่าและค่านิยมทางความงาม ประกอบไปด้วยลักษณะ 2 ประการคือ 1) ลักษณะที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริง คือ คุณสมบัติของสิ่ง ๆ นั้น หรือตำแหน่งสถานที่ของสิ่ง ๆ นั้นอยู่และ 2) ลักษณะที่แห่งคุณค่า คือ ประโยชน์ของสิ่งที่เกิดขึ้นมาระหว่างสิ่ง ๆ หนึ่ง มีกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์ร่วมกัน กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ในพุทธสุนทรียศาสตร์ ได้กล่าวได้ว่า ความงามหรือสุนทรียะนั้น แบ่งออกได้เป็น 2 มิติ คือ 1) มิติทางโลก และ 2) มิติทางธรรม เกณฑ์ในการตัดสินความงามในพุทธสุนทรียศาสตร์ มักกล่าวถึง “คุณค่า” โดยเฉพาะคุณค่าที่เกี่ยวกับจริยศาสตร์ เกี่ยวกับการพัฒนาจิตของตนเองให้ดีขึ้นสูงส่งหรือการมีชีวิตร่วมกับผู้อื่นโดยมีสัมพันธ์อันดีงาม พุทธปรัชญายอมรับว่า คุณค่านั้นมีอยู่จริงการยอมรับว่า คุณค่า มีอยู่จริง ความงามซึ่งเป็นเรื่องคุณค่าก็ต้องมีอยู่จริง และเกณฑ์การตัดสินคุณค่า จึงถูกแบ่งออกเป็น 2 มิติ ดังนี้

1) คุณค่าในภายนอก เป็นความงามในมิติทางโลก เป็นความงามพูดถึงหรือเข้าใจกันทั่วไปหรือความงามทั่วไปในระดับปุถุชนแสวงหา ในคำสอนของพระพุทธศาสนา ยังได้กล่าวถึงความงามของคนและวัตถุสิ่งของ รวมไปถึงความงามของธรรมชาติด้วย เป็นความงามระดับโลกียะ หรือ สมมุติสัจจะ แปลเปลี่ยนไปตามบริบทของสังคมหรือสภาพแวดล้อมได้ คุณค่านี้อาจจัดให้เป็นระดับขั้นต่ำ

2) คุณค่าภายใน หรือคุณค่าในมิติทางธรรม เป็นคุณค่าความงามเชิงลึกเป็นคุณค่าความงามแบบจริยธรรม ดังพุทธพจน์ ว่า “สัตว์ทั้งหลาย มีกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้ทั้งหลายให้เลวและดีต่างกัน” (ม.อ. (ไทย) 14/289/350) หรือคำกล่าวที่ว่า “คนทำกรรมใดไว้อย่อมเห็นกรรมนั้นในตน คนทำกรรมดีย่อมได้รับผลดี คนทำกรรมชั่วย่อมได้รับผลชั่ว คนหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น” (ขุ.ชา. (ไทย) 27/15/201) คุณค่านี้เป็นคุณค่าของความงามในระดับสูง เป็นความงามแห่งโลกุตระ หรือปรมัตถสัจจะ เป็นคุณค่าความงามระดับสูงสุด ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าทางพุทธสุนทรียศาสตร์

องค์ความรู้จากงานวิจัย

สรุป

ในสังคมไทยในปัจจุบันดูเหมือนว่าผู้คนจะให้ความสำคัญกับการศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงาม ซึ่งถูกนำมาปรับเปลี่ยนและเสริมสร้างร่างกายให้มีความสวยงาม จนทำให้ใครหลายคนยอมลดทอนความเป็นตัวเองลง พร้อมก้าวเข้าสู่ค่านิยมแห่งความงามที่ถูกประกอบสร้างไว้ในสังคม หลักพุทธสุนทรียศาสตร์จึงถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินที่ว่าด้วยความงาม ที่เกี่ยวข้องกับจิตและวัตถุ

บรรณานุกรม

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จงจิต พานิชกุล. (2556) “การศึกษาการศัลยกรรมความงามในมุมมองของพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต**. สาขาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธัญชนก สุขแสง. (2556). “ค่านิยมและอิทธิพลจากบุคคลที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจศัลยกรรมความงาม”. **การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พระมหาคชินท์ สุ่มงคโล (อินทร์มนตรี). (2549). การศึกษาวิเคราะห์เรื่องสุนทรียศาสตร์บนจิตรกรรมฝาผนัง ในวัดสุทัศนเทพวราราม. **ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)**. บัณฑิตวิทยาลัย: สำนักพิมพ์ธรรมดา.
- พระมหารังสรรค์ กิตติปัญญา. (2553). “การศึกษาวิเคราะห์สุนทรียศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุพิชญา วัชรินทร์พร. (2555). “ปัจจัยทางการตลาดในการตัดสินใจทำ ศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร”. **สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการจัดการการตลาด. บัณฑิตวิทยาลัย: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม.
- อภิสรารักวารินทร์ และคณะ. (27 พฤศจิกายน 2558). “จำเป็นแค่ไหน?” อยู่ยุคใหม่ ต้องสวยใสด้วยศัลยกรรม. สืบค้นเมื่อ (10 กันยายน 2560). แหล่งที่มา: <https://theprototype.pim.ac.th/2015/11/27/make-up-hardcore/>